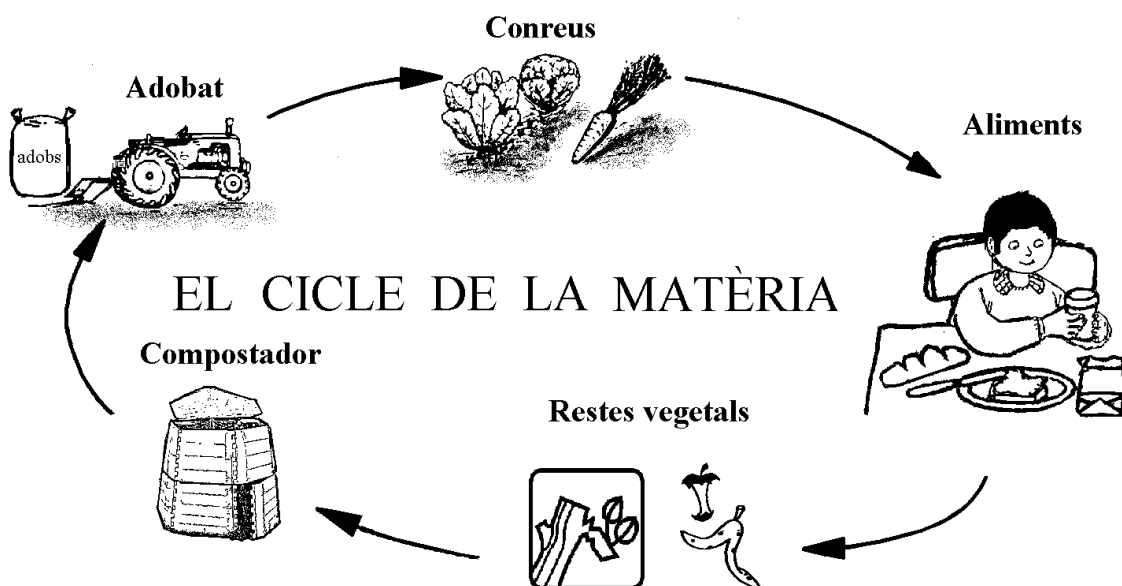

GUIA SOBRE EL COMPOSTATGE

QUÈ ÉS EL COMPOSTATGE?

El compostatge és un procés natural i accelerat de descomposició de la matèria orgànica per descomponedors com bacteris i fongs i petits animals que transformen les restes orgàniques en compost. El compost és un adob orgànic amb un gran poder fertilitzant per a la terra.

Adobar la terra amb compost significa tancar el cicle de la matèria orgànica. El compost nodrirà la terra amb elements molt beneficiosos per als conreus, les plantes ens alimentaran a nosaltres i les restes orgàniques que produïm serviran de nou per fer compost i així donar continuïtat al cicle de la matèria orgànica.

PER A QUÈ SERVEIX UN COMPOSTADOR?

El compostador és un recipient o contenidor que facilitarà el procés de compostatge. En el compostador les restes orgàniques estan ben protegides de les inclemències del temps (pluja, vent i sol), i és fàcil remenar i tenir cura de les restes orgàniques, per això, el procés de descomposició serà 3 ó 4 vegades més ràpid que a la natura.

L'autocompostador disposa de dues seccions, de manera que podreu dipositar les restes vegetals per la part superior i recollir el compost obrint les "portes" de la part inferior. Aquest autocompostador també el podem anomenar termocompostador perquè garanteix una ventilació adequada per als microorganismes, regula la humitat i la temperatura del seu interior, així, s'aconsegueixen les condicions necessàries per fer una descomposició ràpida i sense pudors, en 4-6 mesos podreu gaudir d'un compost d'alta qualitat.

A ON HEM D'UBICAR EL COMPOSTADOR?

El compostador ha d'estar en contacte directe amb la terra perquè els microorganismes hi puguin entrar i descompondre les restes orgàniques i, a la vegada, permetre el drenatge dels líquids que desprèn la matèria orgànica. Cal tenir en compte que les restes orgàniques contenen un 70% d'aigua.

També s'ha de procurar que el compostador estigui situat en una zona d'ombra, ja que el sol assecaria massa les restes orgàniques.

QUÈ PODEM POSAR AL COMPOSTADOR?

Al compostador cal només dipositar-hi restes orgàniques vegetals, les restes orgàniques animals poden comportar pudors i l'aparició de cucs i mosques.

En concret:

De la cuina:

- Restes de fruita i verdura
- Marro de cafè, restes d'infusions

Del jardí i l'hort:

- Flors, fulles i plantes verdes o seques
- Gespa
- Restes de poda triturades
- Restes de collita de l'hort
- Serradures de fusta natural i palla

NO S'HA DE DIPOSITAR:

- Restes de carn i peix (pudors i l'aparició de cucs i mosques)
- Excrements d'animals (poden portar patògens)
- Terra (frena el procés)
- Cendra (pot tenir un origen no orgànic i fer una pasta a la pila orgànica)
- Tot el que no és biodegradable

EL PROCÉS DEL COMPOSTATGE

Els microorganismes són els protagonistes del compostatge, per poder viure en unes bones condicions necessiten oxigen, humitat i una temperatura d'uns 40 °C. Per això, cal fer una bona barreja dels materials i remenar-los almenys un cop per setmana, sempre que hi dipositem una quantitat significativa de matèria orgànica i quan hi posem matèria seca o llenyosa.

Cal un volum mínim de restes orgàniques, la meitat del compostador, perquè la pila s'escalfi. El compostatge passarà per dos processos:

- **La fase de fermentació:** a l'inici del procés, quan la pila comença a descomposar-se i augmentar la seva temperatura.
- **La fase de maduració:** la pila ja té un color de terra i està en unes condicions estables

SOLUCIÓ A PROBLEMES

PROBLEMA	CAUSA PROBABLE	SOLUCIÓ
La temperatura del material no puja	Hi ha poc material o pot ser que la pila estigui massa seca	Posar-hi més material perquè agafi el volum mínim. Si està seca afegir aigua.
El material està fred i xop	Hi ha massa humitat a la pila. Possiblement s'hagi mullat per la pluja	Remenar-lo i posar-hi serradures (absorbents) i branquillons (drenants)
El material està fred i sec	Falta humitat	Regar la pila
La pila fa pudor de podrit	Falta oxigen per un excés d'humitat.	Remenar el material
Hi ha mosques	Les restes fresques de fruita i verdura atrauen petites mosques. No representen cap problema	Fer una mica de forat a la pila i enterrar-hi aquestes restes fresques, tapant-les amb el material llenyós

QUAN ESTÀ FET EL COMPOST?

- El compost té un color marró fosc, com l'humus, i les restes orgàniques que integraven el material de l'inici ja no es reconeixen, excepte les branques, pinyols i pinyes, que es poden separar amb un garbell i introduir-les de nou al compostador.
- Si n'agafem un grapat amb les mans podem comprovar que taca molt poc ja que no és gaire humit.
- Fa olor a terra de bosc.
- El material presenta un aspecte homogeni, es pot esmicolar
- La pila haurà disminuït molt el seu volum: durant la descomposició la pila de matèria orgànica haurà perdut un 70-80% del seu volum inicial.

BENEFICIS DEL COMPOSTATGE

- El compost és un adob orgànic que té un alt poder fertilitzant i aporta nutrients de forma progressiva: nitrogen, fòsfor, potassi, magnesi, ferro i calci que assegurin un creixement adequat de les plantes.
- Regula la humitat del sòl degut a la seva esponjositat, així, reté la humitat i no cal regar tant sovint.
- Aporta estructura al sòl. Dóna esponjositat als sòls argilosos i fa més absorbents els sòls sorrencs.
- Regula el pH. El compost estabilitzat té un pH neutre.
- Evita l'erosió perquè dóna consistència al sòl.
- Contribueix a la millora del medi ambient. Reduïm l'ús d'adobs químics que no només contaminen els aqüífers sinó que també aporten un excés de nitrats al sòl i contaminen durant el seu procés de producció, embalatge i transport. Aprofitem les restes orgàniques que generem i evitem que arribin a l'abocador produint lixiviats (líquids procedents de la matèria orgànica) i gas metà, compostant aquests materials aconseguim tancar el cicle de la matèria orgànica retornant-li a la terra el que li havíem manllevat.

COM UTILITZAR EL COMPOST?

El compost es pot guardar durant tot l'any, però el més beneficiós és utilitzar-lo un cop l'hem recollit perquè així es manté el contingut en matèria orgànica estabilitzada. Si es vol emmagatzemar cal protegir-lo del sol, el vent i la pluja, ja que poden alterar les propietats de l'adob.

El compost pot nodrir horts, jardins, vinyes, torretes, ajuda a revegetar terrenys degradats, talussos, carreteres i abocadors clausurats.

En general s'aconsella:

- Fer servir un compost mínimament madur, és a dir, que s'hagi descompost com a mínim durant sis mesos.
- No posar una quantitat excessiva de compost al sòl, ja que aporta massa nutrients.
- Garantir que el sòl on apliquem el compost sigui porós per tal de que les plantes puguin extreure bé l'aigua.

A continuació teniu uns consells per les diferents aplicacions del compost:

- *Torretes de plantes:*

Afegir una capa de 2 cm de compost gratant la superfície exterior.

- *Hort:*

Entre 1 i 2 mesos abans de plantar-hi res cal aplicar-hi 4 litres de compost per metre quadrat (aproximadament 4 litres és 1kg).

- *Arbres fruiters:*

Un cop s'hagin recollit els seus fruits es pot aplicar uns 5 l/m² (una capa de 2 cm) per tal de retornar als arbres el que han produït en forma de fruita.

- *Gespa:*

Quan es comença a tallar la gespa amb periodicitat, a la primavera, es pot incorporar compost fi, garbellat, per tal de que no obstaculitzi el creixement de la gespa. S'aplica 1 l/m², però si és per fer un nou jardí calen 5 l/m².